

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatoł
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłaš
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes ma
Njeh ći khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokiew ćel F.

✦ Sserbske njedzelske łopjeno.

Wudawa so kóždy kobotu w Smolerjez knihizisheczeri w Budychinje a je tam sa schwórtlětnu pschědplatu 60 pj. bstaocž

2. njedzela po swóltej Trojizy.

Matth. 22, 1—14.

Ma kwapš pscheproschenny bycz, je wulke wjekele. Kwapšne wjekele je najwjetšche wjekele. Sšto pał hu wschitke kwapšne wjekele na semi, tež najkrafnišche, porno kwapšnemu kwojedze-nej, na kotryž tón knjes našch Bóh powoła a wot kotrehož pižane stej: njebjeske kralestwo je podobne kralej, kiž kwojemu khynej kwapš hotowasche. Tón kral je kral njebjeskow a semje. Ssyn, kotremuž kwapš wihotuje, je tón, wot kotrehož spěwamy: Dusche pscheczelo, Bože jehnjatko! Njewjesta pał je žyke cžłowjestwo, je tež kóžda jenotliwa duscha. Kajtka to dostojnosć a cžesć, na kotruž kmy powołani, kajki to shtant, ke kotremuž kmy wustwo-leni! Džěczi teje semje dychja so pschitowacž do teho swjastka kwojateje lubosće, kiž njebjes a semju sjenoczi. Tón knjes je kwoju krei pschelał, so by gmejnu kam kabi postajil sa krafnu gmejnu, kotraž njebyła smašana abo njeměla žaneho smorska ani ničeho tajkeho, ale so by kwojata a bjes poročka była (Ephel. 5, 27). A hdyž nětko tam horjelach thronuje jako hłowa teje gmejny, sšto je jeho skutkowanje nad nami druhe hacž so nam prajicž dawa: Pójcze na kwapš!

Israelski lud je to poškóstwo sazpit. Póhanjo hu na jeho městno stupili. Wot města do města, wot kraja do kraja póšli khwatachu, kotřiž měr pschipowjedachu a pscheproschachu: pójcze, wschitko je hotowe. A hdyž nětko kędža w ischescžanstwie, so kóždu njedzela ewangelijon wot teje hnady pschipowjeda, hdyž so pschi kschězenjach a pschi wěrowanjach, pschi Božim woltarju a pschi wotewrjenym rowje shtawnje a wošebje Bože kstwo wu-kladuja, sšto so hinajšche cžini, hacž so so ta powjeseč pschi-powjeda: pójcze na kwapš!

A hdyž so nětko duscha namata, kotraž na hłób njebjeskeho nawoženje pschlucha, hdyž cžłowjek w nim najhlubšche žedženje kwojeje wutrobhy społojene namata a swólniwy budze s nim džělicž wjekele a srudobu, tam pschindže njebjeski nawoženja, so by kwoju njewjestu dom pschinyeł na kwapš. Kaž pał wěcžne žiwjenje so njesapocžnje halke po kmyerczi, ale do tuteho žiwje-nja dožaha, tak tež kwapš njebjeskeho kralowskeho khyne njeje jenož něšto pschichodne, ale je něšto, cžehož so nětko hižom wjeke-liny w tutym žiwjenju. A to je to potajnstwo teho wobrocženja k temu knjesej Jesuše, so je wón, kiž je knadz dawno hižom wo- twaju duschu warbowal, tebi woczi wotewrit sa kwebje, teho naj- rjenškeho njes cžłowiskimi dčezimi. Ma jeho lubosć so kwojate pčomjo kwojeje lubosće sapalesche a njebjeski nawoženja je kwapš cžinił s cžłowiskej duschu. Sšto dha je žiwjenje wobhnadženeje dujche w knjesowym towarštwje? Niz něhdy jenož wschědne bėdženje pscheczivo hrěcham, tež niz jenož wschědne džělo wu- kwojecženja, ale tež sacžuwanje teho mēra, kiž je wyschšchi dhy-li wschitkón cžłowiski rosom, žiwjenje kwojateho wjekele, kotrež tež žana žalosć teje semje kšahycž njemóže. Sso wě, so so hišcže sšewilo njeje, sštož budžemy; pschetož my jeho widžecž budžemy tak, saž wón je (1. Jan. 3, 2) a hdyž Khrystuž, našche žiwjenje, so sšewicž budže, tehdy budžemy tež s nim sšewjeni w krafnošći (Kol. 3, 4). Sšmjerntny džeń je sa wěrjazu duschu džeń nje- bjeskeho kwapša, a s tym so sapocžnje wěcžne wjekele a wěcžna sšobžnosć. A k temu naš tón knjes pscheprosch, hdyž rjeknje: pójcze na kwapš!

Sdže pał hu cži, kotřiž na tuto pscheproschenje pschluchaju a pschihadžaja? Wot přěnich pscheproschennyh rěka: woni nje- chaju pschicž. To hu te litke wutrobhy, kotrež nimaju žaneho

šrohmjenja a spósnacza teho sboža, kotrež towarštwó s Bohom dawá. Wot druhich rěła: woni sazpřiwšchi to wotendžechu, jedyn na swoje polo, druzi po swojich wiskach. Kóla je jim lubšcha, hač herbstwo tych swjatyh w swětle; dobytj iich wifowanja je jim wažitšchi, hač ta droha parla njebjesteho kralestwa. Wje- hela semšeho žiwjenja njedawaju jim s wježelam hnadneho blida pschincž, kotryž je Bóh jim křst. Čželna myšl njebjestich sazpřiwá. Sažo wot druhich, pola kotrychž se sazpřiwánja sjawne njepscěsčeslstwo nastanje, rěła: někotři pař pschimacyu jeho wot- trocštwó, hanichu a morichu iich. A stawisny Israelskeho luda a stawisny žyrtwoje a swjateho mišionarštwá nam to wobšwěd- čuju: pohórščenje je sa iich wjole ewangelijon wot Šhrystuša, kotrež bychu sterje lěpje wutupili s hanjenjom a pschescžehanjom, s wohenjom a s mjeczom. Wschittim sapjerarjam pšaczi tehodla, šchtož w pschirumanju kral swojim worocštam džesche: Štwasž je drje hotowy, ale hosčžo njeběchu teho hódni.

O, so bychmy tola wschitž pschincž džyli! so bychmy to wutrobne žedjenje měli, saštwicž do teho towarštwá s tym Šnje- som, našchim Šbóžnikom. Nichtó šbóžny njebudže, kiž žebi s žyšeje wutrobny nježada, so by šbóžny byl.

A s tym hiščeje njeje došč: my dyrbinny žo tež temu pod- čžinnyčž, šchtož je njebjestl Šnjes, kiž na štwasž pscheprošty, po- stajit. Šo waschnju raššcheho kraja štwasžni hosčžo wot teho, kiž štwasž wuhotwasche, štwasžnu draštu dostawachu. Šdyž běšche něll mjes štwasžny mi hosčžemi jedyn, kiž njeběšche štwasžnu draštu woblecženy, dha žo wupofasa, so njeje hnadny dar pschijaš, doščelž běšche pschewordy a pschewara šam se žobu špokojny. Šón Šnjes pař njeohlada jenož na draštu, ale na wutrobu, kotraž spody drašty bije. Šajšej wutrobje ponižnosčž a džarownosčž pobrachuje. Šordy a nježakomny pař njemóže wopratožže wješety byčž a nješmē mjes wobšboženy mi a wješety mi hosčžemi wostacž a jemu pšaczi: šwežče jemu ruzy a nobi, a wšnicže a čžinčže jeho do najhlubšcheje čžemnosčže won; tam budže wučže a šhubow šchijjenje! —

Štwasžna drašta je prawdosčž, kotraž pschew Bohom pšaczi, a ta nam wschittim pobrachuje, kaž ludžom s drohi štwasžna drašta; a woni ju jenož darjenu dostawaju, taš my pschew Bohom prawdosčž jašo dar s hnadny dostawamy. Šchtož je žebi tutu praw- dosčž s hnadny psches wěru pschizpit, šón móže s profetu Šesajakom wysčacž: „Ša žo wježelu w tym Šnješu a moja dušcha žo šra- diuje w mojim Bohu; pschetož wón je mje woblecž draštu teho sboža a se šuknuje teje prawdosčže mje wodžet; runje jašo nawo- ženja s mēšnikowej draštu žo wuhotuje a jašo njewješta se šwojeje pschinosčžu žo hordži.“ Šchtož pař wot tuteho jenicžkeho pucža s šbóžnosčži, njenužy wot teje hnadny Božeje wěru pschi- žitajo nicžo wjedžecž njecha, šchtož žebi myšli, so mohł pschew Bohom wobštacž tajši, šajkiž je, šón žo psches šwoju šamoprato- wjež wot njebjesteho štwasža wšamka. Bóh njerosdželi štyh a došnyh, ale šamopratošnyh a ponižnyh; ponižnyh pař dawá hnadu. Šiščeje je čžasž, hiščeje šón kral njeje šastupit, tych hosčžow wobhlacž. Duž šhwatajmy, so bychmy žo štwasžnu draštu woblecžli. My dyrbinny ju šapšacžicž s tym, so šwojeho štareho čžlowjeka do šmjercže dawamy. Ale njehladajmy na pšac- žisnu. W njebjestach budže nam derje šapšacžene. Pschetož wjele je potwolanyh ale mašo je wštwoleny! Šamjen!

Macžerňny dom ewangelisko-lutheršskich diafonišow w Draždžanach.

Ššwój 57 lětny jubilej dyrbjesche našch dom šwojecžicž w čžejšim čžasžu, w lěče 1919. Čžejše wschaf bě to pužowanje psches 75 došhich lět, wot 1844 hač do 1919, tež, tola pař wje-

šele we wěryje a dowěryje do našcheho knjesa a pomocnika Šesuja Šhrystuša, a duž naž tež něll njewopuščeji tuta dowěra! „Šón Šnjes je pomha!“ prajimny my s džakopofnyh wšnacžom woročžo hladažo, „šón Šnjes pomha!“ wšnacžomny my, tutón ju- bilej 75 lět šwojecžo, a my žo tehodla njedlijimny, na pschichod žebi myšlo, tež dale wšnacžacž: „Šón Šnjes tež dale pomha!“

Džeň 19. meje 1919 bě póněžela po nježeli Candate a taš jene nowe Cantate pschi wschej nušy a šrudžije: „Špěwajče temu Šnješej nowy šherlusčy; pschetož wón čžini džiwny!“ Tuta šhwalba Boža šanosčuje 964 diafonišow. W lěče 1846 buchu přenje žotry doma požohnowane, a to běščaj dwē; na 75 lět- nym jubileju je to iich 964! Ale wschaf to šeto wot šeta pschi- bēraze džēlo, kotrež žo wot doma a jeho žotrow žadašche, bě žebi tež šeto wot šeta nowy hmozow žadašo, a hlaj, wone běchu žo namšacž dale w lubosčži, a to se wschēh woršchtow našcheho luda, tež se Šserbow je iich rjana licžba, a we wschej štarobje wot mlodnyh lět hač do 54 lět. A ša šoždu ma mažerňny dom wšebite džēlo po tym, ša čžož ma šožda dar. Ša jena šluži s Marinej wutrobu kaž Šlarta w kuchinji a w šchatowej komorje. Druha wšchiva s wšchifnej rulu wodžecža ša wštar a šlētš. Druhe došonjeja šwoju čžejšu šlužbu pschi šhorowžach wšlich a mašch abo tu wšebije čžejšu a napinazu šlužbu pschi opera- žijach. Sažo druhich wola s šlužbie do šštwy ša šchicže iich wšebite džēlo, druhich roštwučžowanje do wučžerňow, druhich hudžba na byrgle, druhich wšchelafore džēla do šanzlije, do ša- hrodny, do haptyki. A tole wschitko jenož w mažerňnym domje šamny! Š temu pař hiščeje to taš wšchelafore a wobšchēne džēlo w šwonšnyh wštwawach a po žylyh kraju hewaf. Duž hjes džiwá, so tych džēlacžeršow na tuty hpolach Šnješoweje winizy pschewo hiščeje došč njeje pschi wschēh pschibēranju a pschi wschej wšllej licžbie!

Šožda wštuje na šwojim mēšnje s tymi jej dowěryšnyh piuntami, jena na tym s iich njenje, ta druha na druhim s iich wjazy. Ša čžole štotrow šweczi 75 lětny jubilej hrabinka s Witzthum, ta wšchšcha šotra (Šrau Oberin), ta přenja mjes jenajšimi w šlužbie teho Šbóžnika. Ššlužicž temu Šbóžnikaj w lubosčži nad šobucžlowjekami, to žada žebi rjany šamt dia- fonišow; šapřecž žebje šameho je jeho přenje žadanje, a prošža a džēlo je jeho ššutk. Šola pař, diafoniša šhodži pschi wschēh tym pucže, kotrychž rjanosčž šeto wot šeta lěpje dopšnatwa, taš so móžesč na šmērnyh woblicžu taš někotreje žotry čžitacž, so je šón čžejši šamt jej ta najhlubšcha šlužba, a so je jeje ššda šón mēr a to wježele w tym Šnješu.

Duž tež mažerňny dom diafonišam wotewrja džēň wotednja pódla teho žórka, šorež šoždy hewaf ma pódla biblije, jenu štu- džēň čžejštwēje, wšschewjazeje wody a to w tej bohatošči wsche- lašich Božich šlužbow a nutrosčžow, kotryž tym šwojim po- ššicža. Ššredžiščēžo teho je žyrtwicžka mažerňneho domu. Šaš rjenje šwojecža žo te wšlle šwojedčenje našcheje žyrtwoje! Šaš wob- šbožazy je šón šwjafš, kotryž „šhodžiny dobrošschēnja“ pletu wokoło domjazyh žotrow a tych, kiž šu w dalosčži. Šaš na- štwarjeja te „čžiche polhodžinški“ šoždy džēň s nowa žotry s čžej- šemu džēku! Ššlónžo Božeho šłowa wobšwētla a rjaduje šo- tram to žiwjenje a ššutkowanje nježelškeho a wschēdneho dnja! Ša wschitke džēlo, haj tež šamo ša to w plóšarňi, w kuchinji, w šanzliji namafsch tola w bibliji pošas a šłowo! Duž šwojecža tež s mažerňnym domom a s jeho šotrami tutón 75 lětny jubilej s žyšej wutrobu šobu, duchowni, šoššž domej a šotram šlužacyu a hiščeje šlužja.

Wšebite lubosčž s wššoka je tež to byšo, so je dom ša šwoju šhorowňju a ša šwoje wštwaw pschewo ššarjow na- mašaf, šoššž žo w šchescžanskej lubosčži s bližšim ša Božich

blužownikow mējachy. Běšče žebí tola wyschšči lěkar žadať, so by, pschi wotewrjenju noweje sale sa operazije, so je stareje do noweje žobu wsať tón schprucž Jef. 41, 10: „Njeboj žo, ja žym t tobu!“ a tehorunja to druhe žlowo na scženu, to žlowo jeneho franzowskeho lěkarja: „Ja žym tebe swobalaf, Bóh tebe něč njech wustrowi!“ A so je Bóh Senjes tyžazam t wustrowjenju dopomhať psches žlužbu diaconissow, ja to diaconissy pschi 75. jubileju jemu wožebity džal wutrobny wopruja.

A hdyž njebě po Božej woli wustrowjenje móžne, je mila ruka žotrow polóžowala a wutrobne žlowo žotrow tróschowale. Ščto wscho do šhorosče a bėdnosče je tola Bethesda hospodowala, „tón dom hnady a žmilnosče“! Ta ščoržba teho žhoreho wot hata Bethesda: „Ja nimam cžlowjeka“, wona tu w Bethesda diaconissow wotmjelnuje. Wlužki, kotryž t 15 lětami na žinjenje myšchki (Muskelchwund) šchori, mėjesche na 40 lět na tutu žhorosč cžerpjecž a móžesche wo žebí prajicž, so je psche teho žhoreho pschi hacže Bethesda t jeho 38 lětami (Jan. 5). Wón tam namala cžlowjeka so žotrowškej lubosčju t polóžazej pomozy. Ta „šhroma Winka“ pať, kotraž t 42 lětami w Bethesda semrě, bě w žwojim cžerpjenju dospžahnyla teho bibliškeho žhoreho tam pschi Bethesda-hacže Jerusalemškim. Ženu žonu pschwojeschu do Bethesda, kotraž njebě ja dwě lěče do koža pschischla. Njebě cžlowjeka mēla, kotryž by jej pomhať do koža a t koža. Na wuhlowym kaschczu bě žwoje nožy pschecžerpifa. Tu w Bethesda žlužachu jej žotry t lubosčju. — To njech je dospž tych pschikladow. Wychny jich mnoho, mnoho hiščeže powjedžicž móhli! A dospž a nadosč tajkich padow hiščeže je w kraju a ludu a žana pomoz a žana pomozniža tu!

A wožebity žlužbu tajkeje šchescžanskeje lubosče žu diaconissy dokonjale wewójnje, tať 1866, 1870-71 a něč wožebje wot lěta 1914 žem. Šdyž běchu to 1866 jich 48 a 1870-71 jich 82 žotrow, kotrež do wójnškeje žlužby šastupichu, je jich to wewulkej wójnje bylo 736, a to w lazarettach domišny a w lazarettach tych wšchelafich bitwischczow, a to w Franzowskej a Belgiskej, w Ungarskej a Galiziskej, w Boscharškej a Rumunškej, w Rańšchopruskej a Pólskej. A wšchudžom běchu w žlužbje: na želesnizy, w barakach, kasarnach, mješ rospadanškami wšow a mēstow. A wšchudžom t wutrobu a wjekele witane, njech wewkažino, njech pschi wohnju žrjedž pola, njech w štražnej šhěžy; pschetož wšchudžom pomha, polóža, polěpscha jich štajnje pomozna ruka a wutroba. Tola najradšcho žlužba wóznemu krajej pschi jeho franjennyh! Šsu ras t tuteje žlužby wotwolane, žu šrudne. A tajkim žotram, kotrež šchaty a draštu wuporjedžachu, rjekne jedyn mlody lěkar t Württembergškej: „Sa, s' Glück aisch au g'schafft fürs Vaterland!“ Š tym žo tróschtuja, donič jich sažo do lazaretta njewolaja še žhoryma a franjennyh. A tutym njeběchu jenož wotšladatki t pomozy jich cžela ale hušto tež jich dusche. Žedyn franjenny praji, na Nowy testament diaconissy pokasuju: „Dyržju-li sažo do fronty, nještrachuju žo. Njeńdu žam! Wón dže so mnu! Wón cžehnje prijede mje!“ A tomu bě žo pschedobyl, wobkėdžbujo a nashonjo žam lubosč, kotraž džela t Božim žlowom w ruzy, hłowje, wutrobje Bože dla! A rańšcha a wječžorna a njeđelška nutrinosč je ja tať někotreho rjedliške lěkarštwu, hacž te t hapthki. A ja to wscho žu wojazy džakowni t wutrobu, se žlowom, se škutkom. We wójnškim lazareče w Montigny semrě diaconissa Marja Becker, wopor woporniweho džela pschi typhus-žhorch, na typhus. Žej bu jeje pokhowanje se wschej wójnškej cžescžu pschihotowane kaž rjelej, kotryž w šrwatowej bitwje žmjercž ja wóžny kraj namala. A wona bě tola tež žmerez ja wóžny kraj pocžerpifa! Wojazy, wot njeje prijedy lubosčiwje wotšladani, šacžinja jeje kaschcz; t hłowomaj wuhladafch wulku palmu; na jeje bantach hežlo

a ščprucž dokonjaneje žotry: „Šandžel teho Senjesa lěha žo wotolo tych, kotryž žo jeho boja“ (Př.34, 8.) Rječerjo Šwaj. Žana (Johanniterritter), lěkarjo, wšchyz, wojazy — na 600 — štrawja pschi wrotach lazaretta kaschcz po wojekšu a pschewodžoj dokonjanu rječerku lubosče se žotrami na wójnške pohriebnišchcz žrjedž lěha, na kotrymž mješ rjelami žwojeho luda pošledni wotpocžin namala. Duzy wot pschewodžanja šanjekschu wojazy tón rjany špew wo tym towaršchu, kotrehož mējachy a psches kotrehož žadny njeje! — (Šotracžowanje.)

Pohřebnišče.

Š Lužicki wobrašow Adolfa Černeho.

Tu pola někažkeho rowa klecži džecžo, holecžatko. Njetwidžu jemu do woblicža, je pošhilene a něščto na rowje cžini. Ma na žebí cžerwjemu žutnicku a ja widžu jenož poštu, kulojtu šadnu štronu, pošrtu t bělej koschulku a malej, šakadžitej, nahej ruzy. Wcžipny, kaž maty holecžez, pošhilich žo nad drobne štworjencžko, so bych žebí wobhladať, ščto tu cžini. Pošhilich žo jara šedžblitwje so njebhč džecžo wutorhnyl t džela, t kotrymž žo tať šabjerasche.... A ščto žym wobhladať? ... Džecžo dželasche do mješkeje semje dólčži t porščitom a šadžesche dželasche do mješkeje semje dólčži t porščitom a šadžesche do nič něhžje natorhane pólna šwětki.

Džecžatko!.....

Koho tu mašch, so t tajkej lubosčju po žwojim džecžazym naibnym rosumku žo wo wudebjenje jeho rowa starafch? Ščto cži tu pod semju wotpocžuje? ... Ah, ščoro žo mi šda, so běšče to něhžje w tutych mēstnacy, hdyž w hodach někažkeho cžlowjeka žhowachu, hdyž běch ja pschipadnje pschitomny. Šlakachu tu někažke džecži, na to žo dopomnu, ale na jich podobnosč žo njedopomnu; t džela nješšym jim derje do woblicža hladať, t džela běchu jich woblicža wot žylšow a šlakanja žple šacžerwjene a šschitwjene.

Wohladnu na pomnik a cžitam napiš.

„Tu spoczywa Stanisław Goleniewicz z Karsewa pod Withowem v księstwie poznańskim, umarł zdaleka od ziemi rodzinnej tu w Budyszynie 27. lipca 1866 w skutek ran, odebranych w bitwie pod Królowym Grodcem, mając lat 20.“

Potajkim žym žo myšlil, to njeběšče tu a tu je row cžlowjeka, kiž je tu w žušbje — a tola tež niž w žušbje — wumrjel a bu žhowany šedma na poštu žwojeho žiwjenja. Že žo biť, ani njewjedžo ja cžo, wójna je jeho podrubala jako tyžaz druhich a wón je žo se žmjercžu wlecžo t žwojej wótcžimje wlešt, so by na ródnej šemi wumrjel — ale njeje žo dowolešt. Tudy, wošrjedž bratrow, kiž žami t mnohich ranow šrawja, je žwoju mlodu duschu wšpuschczil a wšumrjel..... A tu njewimajte štworjencžko, kiž hiščeže ani pschedsdarže nima wo mroschach a wšchorach žiwjenja, wudebi jeho row t mlódnymi šwětkami, kiž žu halle žnano dženkž rano šacžžle....

„Džecžatko, ščto pať cži leži w tutym rowje?“ wopraščam žo džecžo šerbšy. Cžinjach to tať hješ rošmyšljenja, wšchaf njewjedžach, hacž je to džecžo němske. Ale džecžatko, (kiž žym žnano trochu naštróžil) wohladny žo rošdžiwane na mnje a wotmolwi mi tehorunja šerbšy:

„Mój nan.“

„Čeji pať žy?“

Šrajesche mi mjeno.

Šlaj, tuto mjeno šteji tu na pódlanškim pomniku....

A nětko tež pošnaju, toho žym tu póšla w hodach pošhowalik.... Potajkim se šmyškom debí džecžo row njebožatka,

človeka tu dalo bi voljo svoje volje... A nan dječa, tu pódla pod semju kajaž, je to prosty, spratny, naivny wuras džecžajeje lubosče sjebany!... Što činju? Što džecžo kedžblawe činju na smylk a tak drohemu rotu, štož jemu pschikluschesche a jemu postajene bješche, wrócžu? A pschijnježu tak wopuščenju rotu njesbožowneho čłowjeka wo próste wudebjenje i rufu njetwinowateho džesčja?... Što, što sapočnu?

Šym žo poslatnym, žym dobre, mjehke, čjopke, i pschewapjenjom žo tšchajže čželo hólčatka i rukomaj wobjat a jo i wutrobje pschiklucžimšči žym jeho mjehkej licžy a čžistu hucbicžtu čjopke koschik. Potom žym jemu w jeho dotalnym džele pomhat — a w duchu žym njesnateho nana njesnateho džesčja wo woadče prošyl... —

Zyrfei a stat.

Ministerium kulta je ščehowazy wufas wudało:

„Rostwucžowanje wo wucžbje wo počžiwosčzi (Unterricht in der Ethik, drje tak wjele kaž rostwucžowanje w moralje) a rostwucžowanje w stawijnacy nabožiny žo jako nabožne rostwucžowanje (Religionsunterricht) w smyžle artilla 149, 1 wul-kostatneje wustawy (Reichsverfassung) pschipsnawa. Wotpožazali wucžerjo nabožne rostwucžowanje a nochzedža jo džecžom posčičez, a pobrachujali tehodla wucžeršče možy sa to prjód-pizane nabožne rostwucžowanje, ma schulške prjódštejeršstwo wobšamnyč žo sapokasanju wucžeršči pomoznikow, kotšiz žu po wotpožženych pruhowanjach šhmani, so byču mohli w nabožinje wucžicž. Njemóže žo w schulach abo jenotliwych schulškich rjadownjach nabožne rostwucžowanje posčičez tehodla, do-kež tajžy pomoznižy pobrachuja, ma žo město nabožneho rostwucžowanja druge rostwucžowanje posčičez, doniž ta wěž njeje šakónižy rjadowana. Tu by žo prjedy wščem džiwacž měto na rospominanje knihow, kotrež žo mēria na pošplnjenje praweho, žwērneho smyžljenja (Gesinnungsbildung). To žamo placzi wo tym rostwucžowanju, kotrež maja te džecži wužiwacž, kotrež žo po woli staršich na nabožnej wucžbje schule njetwab-džela, so byču tež woni polnu licžbu schulškich hodžin wob tydžen mēle. Njemóža-li tute džecži w tym čžaju, hdyž maja druge nabožne rostwucžowanje, žo wošebje rostwucžowacž, maja žo wone wobdželicž na rostwucžowanju jeneje drugeje rjadownje, je-li to po wobšejnosčach schule wóžno!“

Njebny-li tuto pošlednje móžno bylo — a to njeje tam móžno, hdyž mamy jenož jeneho wucžerja — mēle potajkim tute džecži, kotrež žo na nabožnym rostwucžowanju njetwabžela, domoj hicž; pschetož tež to žo njehodži, so wone schulške džela došonjeja pódla tych tamnych; wone mohle pschi tym tola kedž-bowacž na nabožne rostwucžowanje a pschi tym něšto natwul-nyč — štož je ščódne po mēnjenju jich staršich!! Wbošy čži a wbohe te! Njetrjeba drje halle žo prajicž, so byču do tutych pomoznikow sa nabožne rostwucžowanje šluscheli pschedy wščem duchowni; tucži móža potajkim po tutym wufasu w tych schulach, hdyž žo wucžer sapowjedži, nabožinu dawacž, w porjadnych schulškich hodžinach to porjadne nabožne rostwucžowanje dawacž. A schulške prjódštejeršstwo dyrbi ščónčnje tež do tuteho šwolicž, njeje-li tu druhich pomoznikow. Morala paž žo njekmē město nabožiny wucžicž!

Š bliska a š daloka.

Š Budyšcina. Tón čžaj wólbom je tola diwny a diw-nuščki čžaj! Mucži a smucži wjele a samucži wšchelafore, žamo c. i. š. c. e. r. š. t. e. mašiny. Ale knadž je to tu runje najšepje i šrošm-

njenia. pschetož. ičto wawo žu čžuchereje mašiny drowjare wo tutym čžaku wobdželacž, a sa jedny džej husto wšchelafore, štož bē kaž džej a nōž. Duž ščónčnje e b. e. s. džywa. so bē tydženja na tutym mēstnje rēcž wo „šuchowym“ towarštwje. Nē „Serbske knihowne towarštwo“ wotmē po konferenzy šerbskich duchow-nych hiščeje šrijedu po šwjatkach žwoju lētnu šhromadžisnu. Po wotpožženju šlicžbowanja šabērasche žo šh omadžisna i nam etami, kotrež buchju na duchownej konfere žu nam et wane tak wo šerbskej nabožnej protyžu na ščēnu, wo biblisim pičžniku atd. Rosprawy wo nowej pr. d. r. š. k. knižy, kotraž žo čžiče, žo pschewapjenja. knješ šaraj Šarje-k-šchwacžicžanski. Tu knižu pschija šebi i dotalnej „Domjaje šhletžy“ jenaj wošadni a wošadny. Wona wuždže kaž bōrso žo nēčžiče tež sa knižiwudawanje žara čžēle wobšejnosče domola.

„Šlowna konferenzy lužiskich ewangelsko-lutheriskich duchownych“ bē žo ščtwórtk. 3. junija, w gymnasiju šhromadžila a jednasche pod nawjedowanjom k. tajn. žyrtw. radny šosenkranža a wo wažnych a šhutnych žyrtwinnych naležnowicžach. Pschitomnaj bēšhtaj tež k. konsistorialny rada Šache a wokre žny hejtmann i š. i. ž. Ballwig. Šlowny pschewapjenšt mešsche po šawodnej na-rēcži kn. taj. žyrtw. rada šaraj Štam-Wóšporšiki wo wažnosčzi žwjateho šakramenta wotčarja sa nowotwar žyrtwinšeho žiwjenja w nowej žyrtwi, t. r. w tej žyrtwi, kotruž šebi pod nowymi wob-šejnosčemi wutwaricž darbinym. Šak móže tu B. že wotčarjanje byčž šakōžazny i wjast wērijazuch!? Wony njeje došči, hdyž i šwjatemu wotčarjanju džesč, so byč dostil woadče tach hřechow. Wono je njewužitne wužiwanje tuteho šakramenta, hdyž jenož — njech nētk jenož abo ščtori kōčž wob lēto — i špowjedži a i šožemu blidu džesč. do'elž žy na to šwucženy dokelž drušy to činja. Nē, twojeje wutroby žadanje dyrbi tebe tam wješč. A hdyž to tomu tak, njebudžesč jenož woadče hřechow tam pntacž, nē, budžesč ščžinič žwoje šwecženje šožeho wotčarjanja sa widomny ščtk wu-šnacž žwoje wēry, kotrež je to šjednocēšstwo i twojim šožom. Šaž žo psch. s. wēry štajnje šjednocžny i twojim šožom a šbōž-nikom, tak w šožim wotčarjanju to najšlubšcho a najšbōžnišcho — njech tež potajnje. A niž i no to! Šwjatq šakrament je šdobom tak tón widomny šwjast kotraž kaž ščesč žana i šhryštuhom šesu-luhom i i šščičžana i šščičžanom šhromadu wježe. i jenej wošadže w šhryštuhu šesužu. — Pschewapjenšt šwēdžesche wo wulkej lubosčzi, kotraž žo próžuje wo najšepšče šujes šwoje žyrtwoje w pschichodže a na naka tuž tež žiweho wothloža pola šhromadženyč a šbudži žiwu r. š. mołwu wo tutym žolym praich. n. u. — Šaitojnišče praichjenja a druge dypki bēču to pošlednje. i čžimž žo konferenzy šabērascž mē-ješche, — knadž ta pošlednja šlowna konferenzy kotraž wšchēch ewangelsko-lutheriskich duchownych pod wodženjom Budyšškeho žyrtw. radny šjednocžni, jeli-šo pschichod žyrtwine praichjenja šakščeje tak do-riaduje, kaž to nēčžiča wšchnoš ž čže. Š dželenjom štata wot žyrtwoje dželi žo tola tež wokrežne hejtmannštvo w Budyšcinje wot žyrtwoje a tuta nēčžiča konsistorialna wšchnošč. šajkuž ju jako nēčšto wošebite sa šužizny mamy, padnje žama wot žo. Na jeje mēstno štupja drje šuperintendentury, mješ nimi našča šerbska sa šerbsko-nēmšče abo nēmško šerbske wošadny.

Šžaf, wutrobno džaf wupraja žo i ž na tutym mēstnje wščem tym, kotšiz žu dar džaka a lubosče šapokōžili i pomozny macž rneho domu našchich diakonšow w Draždžanach. Šsu i tym derje pošku-žili i nutšknemu mišijonštwu šnješowemu! W poščacžowanju po-data rošprawa w macžernym domje diakonšow a jeho šobu žlow e-fach čže lubym čžitarjam i najmješiča nēčšto wo tutym wulim a je žohnowanom ščtkowazym wustawje i nutšknego mišijonštwu pošjed. ičž. Njech tute šłowa našcheho šowjenta pomhaja šbudžowacž a šžerž čž i bosčž i ajkemu džeku lubo čže. — Dalšče dary pschijimujaja lubje rad wošadni duchowni kaž šamolwity redaktor tuteho šowjenta.

Wudawa „Šerbska šužiza“, družštvo i wobm. ruf. Šamolwity redaktor: šaraj W h r g a c ž w šošacžizach.